

VIII. KINDERTANDHEELKUNDE

Wie zich verdiept in de tandheelkundige literatuur van de na-oorlogse jaren, komt — veel meer dan vroeger — de problemen der sociale tandheelkunde tegen, onverschillig welk tijdschrift men leest en uit welk land dit afkomstig is. In de door de oorlog getroffen, sterk verarmde landen, is men van mening dat meer dan ooit, al was het alleen uit economische overwegingen, een snelle oplossing noodzakelijk is voor het caries-vraagstuk en wat daarmee samenhangt; in het rijke Amerika dringt steeds meer het besef door, dat men verplicht is in dit opzicht iets te doen voor de financieel zwakkere bevolkingsklassen en steeds meer miljoenen worden daar gespenseerd voor groots opgezette „Research”.

Dit alles heeft tengevolge dat er althans een communis opinio begint te ontstaan, dat men zal dienen te beginnen bij het begin; dat is bij het kind en zo mogelijk bij de aanstaande moeder.

Dit betekent practisch, dat in de komende tijd de volle aandacht geschonken zal moeten worden aan de kindertandheelkunde in de ruimste zin van het woord en het valt zeer te betwijfelen of men zich in bovengenoemde kringen daarvan wel voldoende rekenschap geeft.

Met name het onderwijs zal zich hebben af te vragen of er niet een aanzienlijke wijziging zal moeten worden gebracht in de onderwijsprogramma's en of niet veel meer tijd en aandacht zal behoren te worden gewijd aan alles wat verband houdt met de behandeling van het kind.

Algemeen hoort men internationaal de klacht, dat het zo uiterst moeilijk is, jonge krachten te vinden met belangstelling — laat staan enthousiasme — voor de kinderbehandeling en dit valt niet te verwonderen wanneer men bedenkt dat — wat de technische zijde van het beroep betreft — die belangstelling bij voortdoring gericht wordt op de meest moderne porselein- en kunsthars-techniek voor jackets en bruggen en op de ingewikkelde mogelijkheden van de nieuwste systemen voor de partiële prothese.

Hoeveel tijd wordt er besteed aan de mogelijkheden van preventie, aan behandeling van kind en kleuter, aan de psychologische problemen aan die behandeling verbonden? Men heeft zich neergelegd bij het systeem K a n t o r o w i c z, d.w.z. bij het feit, dat men sociaal het melkgebit prijs geeft om althans het blijvende te kunnen redden, maar is men er zich nog van bewust dat dit — uit nood geboren — systeem een ernstige aanklacht is tegen huidige onmacht en onkunde?

Wat weet verder de jonge tandarts van de eenvoudige mogelijkheden der orthodontie wanneer zij maar jong genoeg kunnen worden toegepast?

Gelooft men werkelijk, dat met invoering van schooltandverzorging al deze vraagstukken zijn opgelost of zullen zij zich dan pas recht naar voren dringen?

Is men naïef genoeg te geloven, dat als er straks al voldoende tandartsen zich beschikbaar stellen voor de schooltandverzorging, deze dan zonder meer dit werk zullen kunnen verrichten met een kans op sociaal succes?

Wij geloven er niets van. Wij menen dat het de hoogste tijd wordt dat men de tandartsen gaat doordringen van het feit, dat er geheel nieuwe wegen bewandeld zullen moeten worden, wil er in de praktijk iets van de sociale tandheelkunde terecht komen; dat men het feit zal hebben te aanvaarden, dat de tijd van de privé-praktijken voor een groot deel voorbij is en dat in de toekomst de problemen der prophylaxe aanzienlijk belangrijker zullen blijken dan die der goud-, porselein- en prothese-techniek.

De zojuist overleden *Gottlieb* heeft in zijn laatste publicatie nog eens gewezen op de noodzaak van een beter inzicht in de caries aetiologie. Hij toont opnieuw aan hoezeer de verouderde tandheelkundige opleiding nog vast zit aan het sprookje van de glazuur-caries en het zuurproces en hoe moeilijk het zal zijn om in de eerste jaren hier verandering in te brengen. Wij zouden willen vragen: hoeveel tandartsen zijn er die over dit probleem eigenlijk zèlf een mening hebben en niet die van hun vroegere docenten of de uit de boeken overgeblevene?

Hoevelen kennen deze vraagstukken en hebben hierover een zelfstandig oordeel, waar het toch gaat over een van de meest essentiële zaken van hun beroep?

Hoe kan men komen tot een goede prophylaxe, wanneer aan de aetiologie, aan de middelen van preventie, aan de mogelijkheden van het dieet, niet veel meer aandacht wordt geschonken dan thans het geval is?

Van de orthodontische prophylaxe kan men, aan de hand van de feiten, constateren dat zij zeker practisch kan worden toegepast. Maar niet, zonder dat men de beschikking heeft over schooltandartsen, die ook in dit opzicht voldoende zijn onderlegd en enige ervaring hebben opgedaan.

Dan zijn er nog de praktische moeilijkheden. Juist wanneer men erkent, dat kindertandheelkunde eigen eisen stelt en niet zonder meer met succes door de gewone practicus kan worden uitgeoefend, dient men zich af te vragen wat de toekomst der „kindertandartsen” zal zijn.

Wanneer men deze namelijk als schooltandartsen zou engageren voor hun gehele werktijd, zou men een corps ambtenaren in het leven roepen, die na niet al te lange tijd, alleen nog maar voor dit ambt geschikt zouden zijn en voor de rest van hun beroep verloren. Men zou enerzijds daarvoor niet een zo lange studie nodig hebben, anderzijds zou men zeker — in het algemeen gesproken — niet over personen gaan beschikken die men juist nodig heeft, omdat daarvoor dit werk te eenzijdig is. Ook wanneer men voor deze taak de zo nodige research inschakelt, dan is het aantal der-

genen, die in dit laatste belang stellen, daartoe de geschiktheid bezitten en daarvoor nodig zijn, te gering dan dat dit van invloed zou zijn op het gehele getal.

Vandaar dat de enige oplossing lijkt om ook voor de kindertandheeskunde half-time krachten in te schakelen, die zich voor het overige gedeelte van hun tijd aan de gewone praktijk kunnen wijden.

Wij menen intussen met het bovenstaande te hebben aangetoond, dat de komende problemen vele en velerlei zijn en dat de instanties, die ijveren voor het zo spoedig mogelijk invoeren van schooltandverzorging, ook tot taak en tot plicht hebben om de maatregelen te bestuderen die alleen een dergelijke invoering tot een succes kunnen maken!

Ch. F. L. NORD